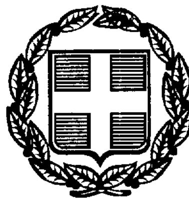

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 826**

15 Σεπτεμβρίου 1997

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ

Απόφ. 70/97 (1)

Αίτηση για χορήγηση άδειας παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης των επ/σεων ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε. και ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 1η Ιουλίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 12 μ.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος, Βλάσιος Ασημακόπουλος, Χαρίλαος Χάρακας, Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος, Μελίνα Μουζουράκη, Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυομένου του τακτικού, Λεωνίδα Νικολούζου, Ηλίας Σουφλερός, κωλυομένου του τακτικού, Δημητρίου Τζουγανάτου.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλυομένης της τακτικής Αλεξ. - Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν η αίτηση για χορήγηση άδειας παρέκκλισης σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης των επιχειρήσεων ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε. και ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε.

Στη συνεδρίαση παρέστη η αιτούσα εταιρεία ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε., για του πληρεξουσίου της δικηγόρου, Δημητρίου Ρούσση.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε τη χορήγηση άδειας κατά παρέκκλιση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης πριν την έκδοση οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει. Κατόπιν έλαβε το λόγο, ο ως άνω πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος ανέπτυξε την υπό κρίση αίτηση, ζήτησε την παραδοχή της, απάντησε σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και παραιτήθηκε του δικαιώματος υποβολής υπομνήματος.

Στην συνέχεια, η αιτούσα απεχώρησε της αιθούσης και η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνδιασκέφτηκε και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διατύπωσε προφορικώς η αιτούσα, σκέφθηκε ως εξής:

Ι. Στις 18.6.97 γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του Ν. 703/77, ως ισχύει, η υπό ολοκλήρωση σύμβαση πώλησης του συνόλου του ενεργητικού της τεθείσης υπό ειδική εκκαθάριση εταιρείας με την επωνυμία ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε. στην συσταθείσα και γνωστοποιήσασα εταιρεία με την επωνυμία ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

ΙΙ. Στις 20.6.97 υποβλήθηκε στην Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού από την γνωστοποιήσασα εταιρεία αίτηση χορήγησης άδειας κατά παρέκκλιση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης αυτής πριν την έκδοση οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77 όπως ισχύει.

ΙΙΙ. Η ως άνω πώληση συμφωνήθηκε στα πλαίσια της εξυγίανσης της ανώνυμης εταιρείας ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε., δεδομένου ότι η άνω εταιρεία δυνάμει της υπ' αριθμ. 9469/95 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών είχε τεθεί υπό την ειδική εκκαθάριση του άρθρου 46α του Ν. 1892/1990. Με την ίδια απόφαση είχε διοριστεί εκκαθαρίστρια η ανώνυμη τραπεζική εταιρεία με την επωνυμία Τράπεζα Επενδύσεων Α.Ε. για

να προβεί στην κατά τις διατάξεις του ως άνω νόμου ειδική εκκαθάριση της ως άνω εταιρείας. Η εκκαθαρίστρια εταιρεία προέβη στη δημοσίευση της διακήρυξης δημοσίου διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 46α του Ν. 1892/1990, η οποία απέβη άκαρπη και ως εκ τούτου διεκηρύχθη επαναληπτικός διαγωνισμός, κατά τον οποίο και έγινε μία μόνο προσφορά, από την εταιρεία ΤΙΑΜΑ FINANCE COPR,με έδρα την Μονροβία της Λιβερίας, η οποία προσφορά, μετά από βεβαιώσεις και τροποποιήσεις που ζητήθηκαν από την πλευρά των δανειστών, έγινε τελικά αποδεκτή από αυτούς και έτσι συμφωνήθηκε η πώληση της επιχείρησης ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε.

Προς το σκοπό αυτό και σύμφωνα με δεσμευτικό όρο της προσφοράς της, η εταιρεία ΤΙΑΜΑ FINANCE CORP προέβη στη σύσταση της γνωστοποιήσασας Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε.», στην οποία συμμετέχει τόσο η ίδια όσο και άλλες επιχειρήσεις του ομίλου της και η οποία συμβάλλεται ως αγοράστρια και στην οποία πρόκειται να μεταβιβαστεί το σύνολο του ενεργητικού της υπό εκκαθάριση εταιρείας ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε.

Η ανωτέρω σύμβαση πρόκειται να τεθεί σε ισχύ από της δημοσιεύσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Νόμου, με τον οποίο αυτή θα κυρώνεται.

IV. Οι άμεσα συμμετέχουσες στην υπό κρίση συγκέντρωση επιχειρήσεις είναι:

α. ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε., της οποία μέτοχοι είναι η ΤΙΑΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ - ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΑΕΒΕ με ποσοστό 60%, η ΤΙΑΜΑ FINANCE CORP με ποσοστό 6%, η ΝΕΩΡΙΟΝ ΣΥΡΟΥ Α.Ε. με 10% και η GLOBAL TRUST με ποσοστό 14%, καθώς και 9 μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με ποσοστό 10%.

Σκοπός της εταιρείας είναι οι κατασκευές και επισκευές πλοίων, καθώς και οι βιομηχανικές εργασίες.

Η εταιρεία ΝΕΩΡΙΟ ΣΥΡΟΥ Α.Ε. (της οποίας μέτοχοι είναι κατά 95% η AMBER MARITIME και κατά 5% το Σωματείο Εργαζομένων) συνδέεται άμεσα με την εταιρεία ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε. δεδομένου ότι τα Διοικητικά Συμβούλια των δύο εταιρειών απαρτίζονται από τα ίδια πρόσωπα, γεγονός που υποδηλώνει ότι ανήκουν στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων.

Αντικείμενο εργασιών της εταιρείας ΝΕΩΡΙΟ ΣΥΡΟΥ Α.Ε. είναι κυρίως οι επισκευές και μετασκευές πλοίων.

β. ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε. η οποία ιδρύθηκε το 1962, ετέθη σε λειτουργία το 1969 και έχει έδρα την Ελευσίνα. Μέχρι το 1976 ανήκε στον όμιλο Σ. Ανδρεάδη ενώ από το 1977 έως το 1992 ο έλεγχος της εταιρείας περιήλθε στην Εμπορική Τράπεζα. Το 1992 πουλήθηκε στην εταιρεία ASTIR MANAGEMENT LTD του ομίλου Περατικού. Σήμερα, όπως προαναφέρθηκε, τελεί υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης.

Ασχολείται με την κατασκευή, μετασκευή και επισκευή πλοίων καθώς και με βιομηχανικές εργασίες.

V. Οι αγορές που επηρεάζονται από την υπό κρίση συγκέντρωση είναι κυρίως αυτές της επισκευής και μετασκευής πλοίων, δεδομένου ότι στον ίδιο όμιλο με την αγοράστρια εταιρεία ανήκει και η εταιρεία «ΝΕΩΡΙΟ ΣΥΡΟΥ Α.Ε.», η οποία δραστηριοποιείται ήδη στις εν λόγω αγορές.

VI. Το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, ορίζει μεταξύ άλλων ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου που αναφέρονται στην απαγόρευση πραγματοποίησης μιας συγκέντρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί προληπτικού ελέγχου πριν από την έκδοση μίας από τις αποφάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7 του ίδιου νόμου, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημίες σε βάρος μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή.

Στην υπό κρίση περίπτωση από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν από το γνωστοποιούν μέρος προέκυψε καταρχάς ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στις διατάξεις περί προληπτικού ελέγχου, δεδομένου ότι πληρούται ένα τουλάχιστον από τα κριτήρια υπαγωγής στις εν λόγω διατάξεις, δηλ. αυτό του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση. Επιπλέον προέκυψε ότι κατά παρέκκλιση έγκριση της πραγματοποίησης της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, βάσει της ως άνω διάταξης του άρθρου 4ε παρ. 3, επιβάλλεται προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημίες σε βάρος τόσο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων αλλά και σε βάρος τρίτων ενόψει του ότι:

- Η υπό μεταβίβαση επιχείρηση, που έχει τεθεί υπό το ειδικό καθεστώς της εκκαθάρισης «εν λειτουργία», στην πράξη υπολειτουργεί κατά τους τελευταίους 11 μήνες, δηλ. καθόλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την πώλησή της, γεγονός που έχει αναμφισβήτητες οικονομικές επιπτώσεις τόσο στους πιστωτές της, όσο και στο Ελληνικό Δημόσιο.
- Συνεπεία αυτής της υπολειτουργίας οι εργαζόμενοι δεν έχουν λάβει τους μισθούς τους από τον Μάιο του 1997 επειδή υπάρχει δυσχέρεια ανεύρεσης των σχετικών πόρων.
- Η καθυστέρηση της πλήρους επαναλειτουργίας των ναυπηγείων υπό το νέο ιδιοκτησιακό καθεστώς, συνεπάγεται την αντίστοιχη καθυστέρηση εφαρμογής του προγράμματος αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης της επιχείρησης με περαιτέρω συνέπειες την απώλεια σημαντικών εσόδων και την παράταση της αδυναμίας καταβολής των οφειλομένων αποδοχών στους εργαζόμενους.
- Τα αποτελέσματα της σύμβασης που πρόκειται να υπογραφεί αρχίζουν από της θέσεώς της εν ισχύει, από της δημοσιεύσεως, δηλαδή, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Νόμου με τον οποίο αυτή πρόκειται να κυρωθεί και, ο οποίος, λόγω της εξαιρετικά επείγουσας φύσεως του θέματος, προβλέπεται να εκδοθεί σε συντομότατο χρονικό διάστημα. Προκειμένου όμως να τεθεί σε ισχύ η σύμβαση, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί ορισμένες διαδικασίες που προβλέπονται ρητά από αυτήν και έχουν χρονικό σημείο έναρξης την επομένη της υπογραφής της σύμβασης, όπως η διαδικασία περί προσλήψεως εργαζομένων, περί παραδόσεως των κινητών περιουσιακών στοιχείων από τα «ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ» στην αγοράστρια εταιρεία και περί ελέγχου της κατάστασης των περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία υπογραφής της Συμβάσεως. Η κατά παρέκκλιση έγκριση της πραγματοποίησης της υπό κρίση συγκέντρωσης θα επιτρέψει την ολοκλήρωση των ως άνω διαδικασιών πριν από την κατά τα ανωτέρω έναρξη ισχύος της σύμβασης. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί η απώλεια περαιτέρω πολύτιμου χρόνου.

Ενόψει όλων των παραπάνω συντρέχουν, κατά την κρίση της Επιτροπής, οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 4ε του Ν. 703/77, όπως ισχύει και επομένως η σχετική αίτηση κρίνεται νόμιμη και πρέπει να γίνει δεκτή.

Εξάλλου, επειδή δεν πιθανολογείται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό,αλλά αντίθετα πιθανολογείται ότι θα συμβάλλει στην τόνωση του ανταγωνισμού στις επηρεαζόμενες από αυτή σχετικές αγορές υπηρεσιών στην ευρύτερη περιοχή, η Επιτροπή κρίνει ότι η χορηγούμενη με την παρούσα απόφαση κατά παρέκκλιση έγκριση πραγματοποίησής της, βάσει της ως άνω διάταξης, δεν είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις, για τους λόγους αυτούς:

Δέχεται την από 20 Ιουνίου 1997 αίτηση.

Επιτρέπει, βάσει του άρθρου 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, παρέκκλιση από την υποχρέωση μη πραγματοποίησης της συγκέντρωσης μεταξύ αφενός της εταιρείας ΝΑΥΠΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ Α.Ε. και αφετέρου της εταιρείας ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ Α.Ε. που γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την 18 Ιουνίου 1997.

Η απόφαση εκδόθηκε την 8 Ιουλίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΣΑΔΟΣ

Απόφ. 75/97 (2)

Ο έλεγχος της συγκέντρωσης μεταξύ των εταιρειών The Procter & Gamble Company αφενός και Tambrands Inc. αφετέρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 19 Ιουνίου 1997, ημέρα Πέμπτη και ώρα 11.45 μ.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Σακελλαρόπουλου, Βλάσιος Ασημακόπουλος, Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος, Μελίνα Μουζουράκη, Χαρίλαος Χάρακας, Ηλίας Σουφλερός, κωλυομένου του τακτικού, Δημητρίου Τζουγανάτου.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας - Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης μεταξύ των εταιρειών The Procter & Gamble Company αφενός και Tambrands Inc. αφετέρου, η οποία συμφωνήθηκε με την από 8.4.1997 σύμβαση μεταξύ των εταιρειών αυτών και της εταιρείας CR Macintosh Inc, μία απολύτως ελεγχόμενη θυγατρική εταιρεία της P & G και γνωστοποιήθηκε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β Ν. 703/77 όπως ισχύει.

Κατά τη συζήτηση παρέστησαν (α) η εταιρεία The Procter & Gamble Company δια της πληρεξούσιας της δικηγόρου Αίντας Οικονόμου, (β) η εταιρεία Tambrands Inc. δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Νικολάου Δεσύπρη και (α) εταιρεία Johnson & Johnson, ως παρεμβαίνουσα, δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της Κωνσταντίνου Βουτεράκου.

Στην αρχή της συζήτησης έλαβε το λόγο η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την έγγραφη εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και πρότεινε να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση δεδομένου ότι δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική εθνική αγορά.

Στη συνέχεια έλαβαν το λόγο οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των δύο εταιρειών που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους, έδωσαν πληροφορίες, εισηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της συγκέντρωσης. Τέλος, το λόγω έλαβε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της εταιρείας Johnson & Johnson, οποίος με τη σειρά του ανέπτυξε τις απόψεις του, παρέσχε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την απαγόρευση της συγκέντρωσης. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι την 27 Ιουνίου 1997 στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 1η Ιουλίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 12:30 μ.μ. στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (τέως Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις αποψεις που διατύπωσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υπόθεσης την 19.6.1997 και τα υπομνήματα που αυτά προσκόμισαν, σκέφθηκε ως εξής:

I. Α. Η εταιρεία «The Procter & Gamble Company» (στο εξής (P & G) εδρεύει στο Cincinati-Ohio των ΗΠΑ και δραστηριοποιείται σε παγκόσμια κλίμακα στην παραγωγή και διανομή ευρέως φάσματος καταναλωτικών αγαθών, όπως απορρυπαντικά, προϊόντα καθαρισμού, προϊόντα ομορφιάς και υγιεινής, τρόφιμα και ποτά.

Στην Ελλάδα η P & G δραστηριοποιείται μέσω της εταιρείας ΠΡΟΚΤΕΡ & ΓΚΑΜΠΛ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ, πλήρως ελεγχόμενης θυγατρικής της Procter & Gamble AG που εδρεύει στη Γενεύη Ελβετίας, η οποία με τη σειρά της είναι πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική εταιρείας της P & G. Ο κύκλος εργασιών της P & G στην Ελλάδα για τη χρήση που έληξε τον Αύγουστο 1996 ανήλθε σε 54 δισ. δρχ., δηλαδή 179.000.000 ECU περίπου.

Β. Η Tambrands Inc (στο εξής Tambrands) εδρεύει στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ και δραστηριοποιείται σε περισσότερα από 150 κράτη στον κόσμο. Η εταιρεία παράγει και πωλεί ταμπόν με το σήμα ΤΑΜΡΑΧ. Στην Ελλάδα, η Tambrands δεν έχει φυσική παρουσία, ενώ τα προϊόντα της διανέμονται από την εταιρεία ΕΛΓΕΚΑ ΑΕ ως ανεξάρτητο αντιπρόσωπο. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας στην Ελλάδα για τη χρήση που έληξε το Σεπτέμβριο του 1996 ανήλθε στο ποσό των δρχ. 113.369.700, δηλαδή 376.643 ECU περίπου.

Γ. ΣΤη διαδικασία ελέγχου της κρινόμενης συγκέντρωσης παρεμβαίνει με το από 13.6.1997 έγγραφό της η εταιρεία Johnson & Johnson, που εδρεύει στο New Jersey των ΗΠΑ. Η παρέμβαση κατατέθηκε την ίδια ημέρα στη Γραμματεία της Επιτροπής και επιδόθηκε στα μέρη την 13.6.1997 όπως προκύπτει από το αποδεικτικό επίδοσης με αριθ.2257/13.6.1997 του δικαστικού επιμελητή Χρήστου Βασιλάκη.

Η παρεμβαίνουσα δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά μέσω της θυγατρικής της εταιρείας Johnson & Johnson Ελλάς στα προϊόντα γυναικείας υγιεινής. Συγκεκριμένα εμπορεύεται σερβιέτες με το σήμα Serena, σερβιετάκια με το σήμα Carefree και ταμπόν με το σήμα o.b. Είναι ως εκ τούτου βασικός ανταγωνιστής των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών και έχει έννομο συμφέρον στην άσκηση παρέμβασης στην υπόθεση αυτή. Η παρέμβαση ασκήθηκε παραδεκτώς, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Απόφαση Υπουργού Εμπορίου ΥΠ - 52914/ 47.9.95 (ΦΕΚ Α΄ 70) και πρέπει να συνεξετασθεί με την κρινόμενη συγκέντρωση.

II. Στις 27.11.96 υπογράφηκε σύμβαση μεταξύ των εταιρειών The Procter & Gamble company της θυγατρικής της CR Macintosh και της Tambrands Inc, σύμφωνα με την οποία η δεύτερη συγχωνεύεται με απορρόφηση από την τρίτη και για κάθε μία μετοχή της δεύτερης θα αποδοθεί μία μετοχή της τρίτης. Σύμφωνα με τη σύμβαση, με τη συγχώνευση η Macintosh θα πάψει να υφίσταται και η P & G θα αποκτήσει τον πλήρη έλεγχο της Tambrands. Εξάλλου, σύμφωνα με τη σύμβαση, η P & G έχει τη διακριτική ευχέρεια να αποκτήσει όλες τις κοινές μετοχές της Tambrands με τη διαδικασία της δημόσιας προσφοράς, ενώ η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης εξαρτάται από ορισμένες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων η

έγκριση αυτής από τους μετόχους της Tambrands και από τις διάφορες Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού.

III. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδ. β Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Με την υπό κρίση συμφωνία συγχώνευσης με απορρόφηση της εταιρείας CR Macintosh 100% θυγατρικής της εταιρείας P & G από την εταιρεία Tambrands, η P & G ελέγχει το σύνολο των μετοχών και αποκτά τον πλήρη έλεγχο της Tambrands δημιουργείται συνεπώς συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

IV. Η σχετική αγορά περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους, ενώ η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Οι συμμετέχουσες εταιρείες δραστηριοποιούνται στον κλάδο παραγωγής και διανομής προϊόντων γυναικείας υγιεινής, ο οποίος περιλαμβάνει τα σερβιετάκια καθημερινής χρήσης, τις σερβιέτες και τα ταμπόν. Στον ευρύτερο αυτό κλάδο προϊόντων, η Tambrands δραστηριοποιείται μόνο στην πώληση ταμπόν, ενώ η αγοράστρια εταιρεία P & G δεν παράγει ούτε πωλεί ταμπόν, αλλά πωλεί σερβιέττες και σερβιετάκια καθημερινής χρήσης.

Τα σερβιετάκια καθημερινής χρήσης έχουν πολύ μικρή απορροφητικότητα σε σχέση με τις σερβιέτες και χρησιμοποιούνται κυρίως για προστασία από κολπικές εκκρίσεις για το χρονικό διάστημα εκτός εμμήνων. Δεν είναι κατάλληλα για αυτόνομη χρήση ως βασική μέθοδος προστασίας κατά την έμμηνο ρύση και για το λόγο αυτό δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις σερβιέτες και τα ταμπόν των οποίων η χρήση είναι η γυναικεία υγιεινή κατά την έμμηνο ρύση.

Οι σερβιέτες όπως και τα ταμπον, έχουν σχεδιαστεί για την έμμηνο ρύση. Οι πρώτες αποτελούνται από αδιάβροχο υπόστρωμα και απορροφητικό επικάλλυμα εντός φακέλου και διατίθενται σε ποικιλία παραλλαγών ανάλογα με το πάχος, το σχήμα και την ποιότητα του καλύμματος, ενώ τα ταμπόν αποτελούν εσωτερική μέθοδο προστασίας και τοποθετούνται είτε με το χέρι είτε με την βοήθεια εμβόλου, διατίθενται δε σε ποικιλία απορροφητικής ικανότητας.

Τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν στην Επιτροπή και ιδιαίτερα οι έρευνες που τέθηκαν υπόψη της και από τις οποίες ορισμένες είχαν ανατεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την εξέταση της υπόθεσης Procter & Gamble / VP Schikedanz και άλλες από αρμόδια για τον ανταγωνισμό αρχή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ στο πλαίσιο της διερεύνησης του κλάδου προϊόντων γυναικείας υγιεινής, υποδηλώνουν ότι τα προαναφερόμενα προϊόντα γυναικείας υγιεινής αποτελούν το καθένα χωριστή αγορά. Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει άλλωστε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την IV/M430 απόφασή της κατά την κρίση επί της προαναφερόμενης συγκέντρωσης. Συγκεκριμένα από τα στοιχεία αυτά προκύπτουν τα ακόλουθα:

Κατ' ομολογία όλων των μερών, συμπεριλαμβανομένης της παρεμβαίνουσας, παρόλο που σερβιέτες και ταμπόν ικανοποιούν τη βασική ανάγκη για προστασία της γυναίκας κατά τη διάρκεια της εμμήνου ρύσης, οι γυναίκες αναπτύσσουν ισχυρές προσωπικές προτιμήσεις για τη μία ή την άλλη μέθοδο προστασίας, αλλά και ειδικότερα για συγκεκριμένα εμπορικά σήματα. Οι προτιμήσεις αυτές διαμορφώνονται βασικά από την άνεση την ασφάλεια και τη διακριτικότητα, τις αντιλήψεις σχετικά με την υγιεινή και την ηθική σε σχέση με τη χρήση των ταμπόν, που τοποθετούνται εσωτερικά στον οργανισμό, τους φόβους σε σχέση με την υγεία, όπως το σύνδρομο τοξικού σοκ που συνδέθηκε με τη χρήση ταμπόν και σε πολύ μικρό βαθμό από την τιμή του προϊόντος. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας Nielsen για τα έτη 1992 - 1993 μόλις 2% των γυναικών χρησιμοποιούν ταμπόν, ενώ το 98% χρησιμοποιεί σερβιέτες.

Όσον αφορά στις καταναλώτριες που χρησιμοποιούν και τις δύο (εσωτερική και εξωτερική) μεθόδους προστασίας, τις εφαρμόζουν σε διαφορετικές χρήσεις (για παράδειγμα ταμπόν για τις αθλητικές δραστηριότητες και ιδιαίτερα την κολύμβηση, σερβιέτες στο σπίτι) ή διότι σε ορισμένες περιστάσεις η μία μέθοδος αντενδείκνυται όπως π.χ. η χρήση ταμπόν μετά τον τοκετό ή κατά την επιλογή μεθόδου αντισύλληψης. Συνεπώς, η αλλαγή στη μέθοδο προστασίας από την εξωτερική στην εσωτερική ή/και αντίστροφα δεν αποδεικνύει τη δυνατότητα υποκατάστασης των προϊόντων για τις γυναίκες. Αντίθετα αποδεικνύει ότι οι γυναίκες επιλέγουν κάθε φορά την εσωτερική ή εξωτερική μέθοδο προστασίας προκειμένου να ανταποκριθούν στις διαφορετικές εκάστοτε απαιτήσεις και συνθήκες της ζωής τους.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται η ελληνική επικράτεια, ενώ οι αγορές που επηρεάζονται σε εθνικό επίπεδο από τη συγκέντρωση είναι αφενός μεν η αγορά ταμπόν, η οποία, σύμφωνα με τα παραπάνω, αποτελεί ξεχωριστή αγορά, αφετέρου δε οι αγορές σερβιετών και μικρών σερβιετών καθημερινής χρήσης.

Όσον αφορά τα μερίδια αγοράς, από τις εκτιμήσεις της Γραμματείας της Επιτροπής, τις εκτιμήσεις και τα λοιπά στοιχεία που προσκόμισαν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις και η παρεμβαίνουσα, προκύπτει ότι όσον αφορά τα ταμπόν η Tambrands κατέχει το 1/3 της ελληνικής αγοράς για τα έτη 1995 - 1996, ενώ η P & G στα άλλα προϊόντα γυναικείας υγιεινής κατέχει ως προς μεν τις σερβιέτες ποσοστά 45,5% με το προϊόν που κυκλοφορεί με το σήμα «Always», ως προς δε τα σερβιετάκια ποσοστό 33,4% με τα προϊόντα της που κυκλοφορεί με το σήμα «Always Alldays».

Συνεπώς, η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση και σε προληπτικό έλεγχο σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 4β παρ. 1 και 4γ του Ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληροί την πρώτη προϋπόθεση υπαγωγής της συγκέντρωσης στη διαδικασία του προληπτικού ελέγχου του άρθρου 4γ Ν. 703/77, αφού το μερίδιο στη σχετική αγορά προϊόντος, αυτή του ταμπόν ανέρχεται στο 1/3 της αγοράς, υπερβαίνει δηλαδή το κατώτατο όριο του 25% που προβλέπεται από το νόμο στην παραπάνω διάταξη.

V. Με την υπό κρίση εξαγορά της Tambrands από την P & G, η τελευταία εισέρχεται στην αγορά των ταμπόν, στην οποία δεν ήταν πριν παρούσα και, συνεπώς, η συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει την προσφορά των ταμπόν στην Ελληνική αγορά.

Στην Ελλάδα ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιείται στην αγορά ταμπόν είναι πολύ περιορισμένος και ανήλθε για το έτος 1996 σε 574.500.000 δραχμές, ενώ το μερίδιο αγοράς των ταμπόν στο ευρύτερο κλάδο των προϊόντων γυναικείας υγιεινής ανήλθε για το ίδιο παραπάνω έτος μόλις το 2,3%. Το ποσοστό αυτό μοιράζεται κατά κύριο λόγο μεταξύ των ταμπόν Tampax (κατά το 1/3 περίπου) και των ταμπόν o.b. που παράγει και πωλεί η παρεμβαίνουσα (κατά 2/3 περίπου).

Εξάλλου, στις αγγρές των σερβιετών και των μικρών σερβιετών καθημερινής χρήσης, όπου η αποκτώσα P & G έχει υψηλά μερίδια, δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα σημαντικές επιχειρήσεις όπως η παρεμβαίνουσα, της οποίας τα προϊόντα με το σήμα «Serena» κατέχουν ποσοστό 17,7% της αγοράς σερβιετών, η ΜΕΓΑ, της οποίας τα προϊόντα με το σήμα «Cloe» και «Everyday» κατέχουν ποσοστό 15,6% της αγοράς,

η εταιρεία Beiersdorf (BDF) της οποίας τα προϊόντα με το σήμα «Dalia» κατέχουν το 9,6% της αγοράς και η Molnlycke της οποίας τα προϊόντα με το σήμα «Libresse» και «Nana» κατέχουν το 4,6% της ίδιας αγοράς. Αντίστοιχα, στα σερβιετάκια καθημερινής χρήσης, η μεν παρεμβαίνουσα κατέχει με τα προϊόντα «Carefree» και «Serena» ποσοστό 41,4%, η ΜΕΓΑ το 14%, η Molnlycke 5,3% και η BDF 3,4% της ελληνικής αγοράς.

Ο ανταγωνισμός στη διεθνή αγορά των ταμπόν, όπου δραστηριοποιούνται και άλλοι σημαντικοί παραγωγοί ταμπόν, όπως η Molnlycke/Peaudouce και η Kimberly Clark/Scott είναι ιδιαίτερα έντονος, ιδίως τα τελευταία χρόνια λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας και της εμφάνισης νέων προϊόντων, ενώ και τα προϊόντα των εταιρειών φέρουν σήματα που υποστηρίζονται με δαπανηρές ενέργειες διαφήμισης και προώθησης.

Ο βασικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας, ότι η υπό κρίση εξαγορά θα ενισχύσει τη θέση που κατέχει η P & G στην εθνική αγορά στις σερβιέτες και τα σερβιετάκια καθημερινής χρήσης και ότι θα της δώσει τη δυνατότητα να εκμεταλλευτεί τη θέση της αυτή και να αυξήσει την τιμή του ταμπόν Tampax, επειδή θα γνωρίζει ότι μεγάλο μέρος της αναμενόμενης μείωσης της ζήτησης για τα Tampax θα απορροφηθεί από τα δικά της προϊόντα, τις σερβιέτες Always, δεν ευσταθεί.

Καταρχήν δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη σταυροειδούς ελαστικότητας της τιμής μεταξύ ταμπόν και σερβιετών στην ελληνική αγορά, η οποία όπως προαναφέρθηκε ως προς τα ταμπόν είναι πολύ περιορισμένη. Συγκεκριμένα, η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η αύξηση της τιμής στις σερβιέτες αποτελεί αιτία για τη μεταστροφή των καταναλωτριών στη χρήση ταμπόν και αντίστροφα. Αντίθετα, μάλιστα, αναφέρει ότι οι λίαν επιτυχημένες ως προς την ανταπόκριση του καταναλωτικού κοινού πολύ λεπτές (ultra thin) σερβιέτες, που προσομοιάζουν στα ταμπόν ως προς την διακριτικότητα, είναι σε ποσοστό 20% ακριβότερες από ότι τα ταμπόν, δίχως τούτο να έχει θετικό αποτέλεσμα στη ζήτηση των ταμπόν. Ως προς δε τις αγορές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γερμανίας, στις οποίες το ποσοστό διείσδυσης ταμπόν είναι πολύ σημαντικό (αναλογία ποσοστού ταμπόν/σερβιετών 49:51 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 36:64 στη Γερμανία), σύμφωνα με τις μελέτες της εταιρείας AC Nielsen, αυτής που εκπονήθηκε από την Research Services Limited και της εταιρείας RLS για την αγορά των ΗΠΑ η σταυροειδής ελαστικότητα της τιμής είναι μικρή.

Εξάλλου, η ενδυνάμωση της γενικής θέσης της P & G, η οποία έχει πράγματι σημαντικό μερίδιο στην αγορά των σερβιετών και στα σερβιετάκια καθημερινής χρήσης στην Ελλάδα δεν φαίνεται πιθανή επειδή στην ίδια αγορά δραστηριοποιούνται πολυεθνικές εταιρείες με μεγάλες οικονομικές δυνατότητες, όπως η ίδια παρεμβαίνουσα, η Kimberly Clark, η Molnlycke, η BDF, ενώ οι αλυσίδες λιανικής πώλησης πωλούν προϊόντα με σήμα καταστήματος (private label products).

Τέλος, δε φαίνεται να υπάρχουν σημαντικά εμπόδια εισόδου στην αγορά από άποψη μεταφορικών εξόδων, απαιτουμένων κεφαλαίων για την παραγωγή και επιτυχή διανομή των προϊόντων και διαθεσιμότητας πρώτων υλών. Η εμπιστοσύνη στο σήμα, η οποία μπορεί να λειτουργήσει ως φραγμός για την είσοδο μίας νέας επιχείρησης στην αγορά, αφού αυτή θα πρέπει να αποσπάσει ορισμένο μερίδιο αγοράς από έναν καθιερωμένο παραγωγό, απαιτεί υψηλή διαφημιστική δαπάνη, την οποία, ωστόσο, οι δραστηριοποιούμενες στο διεθνή χώρο επιχειρήσεις του κλάδου αυτού έχουν τη δυνατότητα να διαθέσουν λόγω της ισχυρής χρηματοοικονομικής τους ισχύος.

VI. Τέλος, επειδή η συνεξεταζόμενη από 13.6.1997 παρέμβαση της εταιρείας Johnson & Johnson, μη συνάδοντας με τις προαναφερόμενες παραδοχές, επιδιώκει την απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, κρίνεται αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί, για τους λόγους αυτούς:

Διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση που πραγματοποιείται με την απόκτηση του συνόλου των μετοχών της εταιρείας Tambrands Inc από την ετιαρεία The Procter & Gamble Company δεν περιορίζει σημαντικά τον ανταγωνισμό και ως εκ τούτου δε συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Απορρίπτει ως αβάσιμη τη συνεξεταζόμενη παρέμβαση της εταιρείας Johnson & Johnson.

Η απόφαση αυτή εκδόθηκε την 17η Ιουλίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΣΑΔΟΣ

Αριθ. 80/1997 (3)

Αίτηση της εταιρείας ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση της αιτούσας με την εταιρεία ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 27η Ιουνίου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Νικόλαος Σακελλαρόπουλος, Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού Χαριλάου Χάρακα, Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος, Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυομένου του τακτικού Λεωνίδα Νικολούζου, Δημήτριος Τζουγανάτος, Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η αίτηση της εταιρείας ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η συγκέντρωση της αιτούσας με την εταιρεία ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε.

Στη Συνεδρίαση παρέστη η αιτούσα εταιρεία, ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε., δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Αλεξίου Δ. Πελέκη.

Στην αρχή της Συνεδριάσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας της Επιτροπής, Σοφία Καμπερίδου η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε την χορήγηση της αιτηθείσας άδειας παρέκκλισης, σύμφωνα με το άρ. 4ε παρ. 3 Ν. 703/77, όπως ισχύει. Κατόπιν, το λόγο έλαβε ο ανωτέρω πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος ανέπτυξε τις θέσεις της αιτούσας, απάντησε σε ερωτήσεις που του υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, κατέθεσε στην Επιτροπή συμπληρωματικό υπόμνημα και ζήτησε την παραδοχή της αίτησης χορήγησης άδειας παρέκκλισης, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στην συνέχεια, η αιτούσα απεχώρησε της αιθούσης και η Επιτροπή συνήλθε σε Διάσκεψη, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η αιτούσα κατά την συζήτηση της υποθέσεως, καθώς επίσης και το υποβληθέν υπόμνημα, σκέφθηκε ως εξής:

Στις 19.6.1997 η εταιρεία ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. με έδρα τον Πειραιά, γνωστοποίησε στην Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του ν. 703/77 όπως ισχύει, την απόκτηση ελέγχου επί της εταιρείας ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε. δυνάμει των από 5.6.1997 συμβάσεων εξαγοράς του 70%, συνολικώς, των μετοχών ΣΤΕΛΛΑ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε., η οποία εδρεύει στο Αιγάλεω Αττικής.

Την ίδια ημέρα (19.6.1997) υποβλήθηκε από την εταιρεία ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. η υπό κρίση αίτηση χορήγησης αδείας παρέκκλισης, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77.

Η ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. είναι εταιρεία παραγωγής και εμπορίας αλεύρων και σιμιγδαλιού.

Η ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε., είναι εταιρεία παραγωγής και εμπορίας ζυμαρικών, ενώ, δευτερευόντως, εμπορεύεται προϊόντα ντομάτας για μαγειρική χρήση και άλλα τρόφιμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδάφ. β΄ του Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται, όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων. Σύμφωνα δε με το άρθρο 4β προβλέπεται υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης για συγκεντρώσεις ορισμένου μεγέθους, οι οποίες και υπόκεινται στον προληπτικό έλεγχο του άρθρου 4γ με κριτήριο τον περιορισμό του ανταγωνισμού που αναμένεται να επιφέρουν στη σχετική αγορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της απαγόρευσης έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου.

Εξάλλου, το άρθρο 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, ορίζει μεταξύ άλλων ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1 του ιδίου άρθρου που αναφέρονται στην απαγόρευση πραγματοποίησης μιας συγκέντρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί προληπτικού ελέγχου πριν από την έκδοση μίας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7 του ιδίου νόμου, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημίες σε βάρος μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή.

Κατά τα προεκτεθέντα, η αγορά του 70% των μετοχών της εταιρείας ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε. από την εταιρεία ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. υπάγεται στην εν λόγω διαδικασία προληπτικού ελέγχου: Αφενός μεν γιατί με την μεταβίβαση ποσοστού 70% των μετοχών της ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε., αποκτάται ο έλεγχός της από την αγοράστρια και συνεπώς πληρούται η έννοια της συγκέντρωσης του άρθρου 4, παρ. 2 εδάφ. β Ν. 703/77, αφετέρου δε ο κύκλος εργασιών των εταιρειών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4β του Ν. 703/77, πληροί τις προϋποθέσεις υπαγωγής της συγκέντρωσης στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου του άρθρου 4γ Ν. 703/77, αφού ήδη οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις πραγματοποίησαν στην εθνική αγορά κατά το έτος 1996 συνολικό κύκλο εργασιών η μεν πρώτη 51.906.100 ECU η δε δεύτερη 15.196.638 ECU και συνεπώς αθροιστικά συνολικό κύκλο εργασιών 67.102.738 ECU, δηλ. συνολικό κύκλο εργασιών που υπερβαίνει σαφώς τόσο για κάθε μια από αυτές χωριστά όσο και για τις δύο από κοινού τα κατώτατα όρια που προβλέπονται από τις εν λόγω διατάξεις.

Κατά την έννοια όμως, της διάταξης του άρθρου 4ε παρ. 3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, χορήγηση αδείας παρέκκλισης νοείται μόνον αν η συγκέντρωση δεν έχει πραγματοποιηθεί. Στην υπό κρίση υπόθεση, η συγκέντρωση είχε ήδη πραγματοποιηθεί την 5.6.1997, ήτοι πριν από την γνωστοποίησή της και πριν από την υποβολή της υπό κρίση αίτησης (19.6.1997). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 703/77, ο έλεγχος μιας επιχείρησης αποκτάται και επομένως η συγκέντρωση πραγματοποιείται, όταν αποκτάται η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης. Κατά πόσο ο έλεγχος αυτός πράγματι ασκείται, δεν είναι κρίσιμο στοιχείο για την έννοια της συγκέντρωσης. Με την μεταβίβαση του 70% του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε. και την ανεπιφύλακτη παράδοση των μεταβιβασθέντων τίτλων, η εταιρεία ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. απέκτησε τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα της εταιρείας ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε. και συνεπώς η συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε με την παράδοση των τίτλων μετοχών.

Η διάταξη του άρθρου 4β παρ. 1 που επιβάλλει γνωστοποίηση της συγκέντρωσης εντός 10 εργασίμων ημερών «από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης» δεν είναι αντίθετη προς την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης που αποκτάται με συμφωνία για μεταβίβαση μετοχών. Πράγματι, η εν λόγω διάταξη διακρίνει μεταξύ απόκτησης ελέγχου που επέρχεται συμβατικά και απόκτησης ελέγχου που δεν αποτελεί αντίκειμενο σύμβασης. Στην πρώτη περίπτωση η συμφωνία πρέπει να γνωστοποιηθεί αλλά δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν από την έκδοση μιας από τις αναφερόμενες στο άρθρο 4ε παρ. 1 αποφάσεις (αυτό συμβαίνει όταν π.χ. η συμφωνία περί μεταβίβασης ελέγχοντος πακέτου μετοχών τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της έκδοσης απόφασης της Επιτροπής που δεν θα απαγορεύει τη συγκέντρωση). Στη δεύτερη περίπτωση, όπου δηλ. η απόκτηση ελέγχου δεν αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας (πράγμα που συμβαίναι όταν π.χ. μόνον ένας μέτοχος συμμετέχει στην αύξηση κεφαλαίου μιας ανώνυμης εταιρείας, επειδή οι λοιποί παραιτήθηκαν από την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης), η απόκτηση ελέγχου δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να γνωστοποιηθεί πριν από την πραγματοποίησή της, γι' αυτό και ο νόμος προβλέπει μεταγενέστερη γνωστοποίηση. Το ίδιο προβλέπεται και για την περίπτωση της απόκτησης μετοχών στα πλαίσια χρηματιστηριακών συναλλαγών,όπου η γνωστοποίηση προ της πραγματοποίησης της συγκέντρωσης δεν είναι δυνατή, γι' αυτό και ο αποκτών οφείλει να γνωστοποιήσει τη συγκέντρωση εντός 10 εργασίμων ημερών από την πραγματοποίησή της. Στις περιπτώσεις αυτές της κατ' εξαίρεση γνωστοποίησης μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης η αποτελεσματικότητα του προληπτικού ελέγχου διασφαλίζεται με τη μη άσκηση ή την μετά τη χορήγηση άδειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου εκ μέρους του αποκτώντος τον έλεγχο (ΕΑ 41/1996).

Στην υπό κρίση υπόθεση η απόκτηση ελέγχου και επομένως η συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε με την συμφωνία και την παράδοση του 70% των μετοχών της ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε., την 5.6.1997. Ήταν, συνεπώς, εφικτή η γνωστοποίηση πριν από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, γι' αυτό και δεν εφαρμόζεται εν προκειμένω η κατ' εξαίρεση προβλεπόμενη από τον νόμο δυνατότητα γνωστοποίησης εντός δέκα εργασίμων ημερών από την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο. Η ερμηνεία αυτή είναι και η μόνη συμβιβαζόμενη με το γράμμα και το πνεύμα του προληπτικού ελέγχου συγκεντρώσεων που προβλέπει ο νόμος για τις συγκεντρώσεις που πληρούν τα κατώτατα όρια

του άρθρου 4β. Αντίθετη ερμηνεία που θα δεχόταν ότι κάθε απόκτηση ελέγχου μπορεί να γνωστοποιείται μετά την πραγματοποίησή της θα αντέφασκε προφανώς προς την ίδια την έννοια του προληπτικού ελέγχου, για τους λόγους αυτούς:

Διαπιστώνει ότι δεν συντρέχει λόγος να επιτραπεί, κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων της παρ. 1 του άρθρου 4ε του Ν. 703/77, όπως ισχύει, η από 5.6.1997 συγκέντρωση της εταιρείας ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α.Ε. δια της αγοράς του 70% των μετοχών της εταιρείας ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Α.Ε., δεδομένου ότι η συγκέντρωση αυτή έχει ήδη πραγματοποιηθεί την 5.6.1997 με την απόκτηση δυνατότητος ελέγχου της δεύτερης των ως άνω εταιρειών από την πρώτη εξ' αυτών και απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Η απόφαση αυτή εκδόθηκε την 30η Ιουνίου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΣΑΔΟΣ

Απόφ. 81/97 (4)

Ο έλεγχος της συγκέντρωσης που πραγματοποιείται μέσω ανταλλαγής μετοχών των εταιρειών Hewlett - Packard Company και VeriFone Inc., σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 29 Ιουλίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 12 μ.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Σακελλαρόπουλου, Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού Χαριλάου Χάρακα, Λεωνίδας Νικολούζος, Μελίνα Μουζουράκη, Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας - Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης που πραγματοποιείται μέσω ανταλλαγής μετοχών των εταιρειών Hewlett - Packard Company και VeriFone Inc., σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι κλητευθείσες εταιρείες, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, Κωνσταντίνου Βαϊνανίδη και Κωνσταντίνου Βουτεράκου.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σ. Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε (α) να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση, δεδομένου ότι δεν πιθανολογείται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά προϊόντος και (β) να επιβληθεί πρόστιμο ύψους 5.000.000 δρχ. στην υπόχρεη προς γνωστοποίηση εταιρεία Hewlett - Packard Company για την υπαιτίως εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρ. 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει. Στην συνέχεια έλαβαν το λόγο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν (α) την έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης και (β) την μη επιβολή του προτεινομένου από τη Γραμματεία προστίμου ή άλλως την μείωση του ύψους αυτού λόγω των ειδικών συνθηκών της γνωστοποίησης και των αρχών της επιείκειας και της χρηστής διοίκησης. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι την 6 Αυγούστου 1997 στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη τη 8η Αυγούστου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12 μ.μ. στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (τέως Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διατύπωσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υπόθεσης την 29.7.1997 και τα υπομνήματα που αυτά προσκόμισαν, σκέφθηκε ως εξής:

Κατά το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν (α) συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις και (β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστο μία επιχείρηση ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Εξάλλου, κατά την διάταξη του άρθρου 4β παρ. 1 του ως άνω νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν συντρέχουν τα αναφερόμενα κριτήρια ως προς το μέγεθος της αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ του ιδίου νόμου, ή ως προς το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άνω άρθρο 4στ.

Στην προκειμένη περίπτωση κατά την γνωστοποιηθείσα από 22.4.1997 σύμβαση, που αναφέρεται ως «Σύμβαση και Σχέδιο Αναδιοργάνωσης» η εταιρεία με την επωνυμία «Tower Bridge Acquisition Corporation», η οποία είναι θυγατρική και πλήρως ελεγχόμενη εταιρεία από την εταιρεία με την επωνυμία «Hewlett - Packard Company» που εδρεύει στο Palo Alto της Πολιτείας Καλιφόρνια των ΗΠΑ θα συγχωνευθεί με την εταιρεία με την επωνυμία «VeriFone Incorporation» που εδρεύει στο Redwood City της άνω Πολιτείας των ΗΠΑ, ούτως ώστε η τελευταία θα είναι μία πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της δεύτερης, μετά την ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως, η οποία θα πραγματοποιηθεί με την μετατροπή με προκαθορισμένη σχέση ανταλλαγής των μετοχών της πρώτης σε μετοχές της τελευταίας, ενώ συγχρόνως θα ακυρωθούν αυτόματα οι μετοχές αυτής και θα μετατραπούν σε σχέση 1:1 σε κοινές μετοχές της «Hewlett - Packard Company».

Εξ άλλου από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Γραμματεία, την ενώπιον της Επιτροπής συζήτηση της υποθέσεως και τα εκτιθέμενα στο υποβληθέν από τους πληρεξουσίους δικηγόρους των ως άνω δεύτερης και τρίτης εταιρειών, προέκυψαν τα εξής:

Η εταιρεία «Hewlett - Packard» σχεδιάζει, κατασκευάζει, διαθέτει και παρέχει υπηρεσίες για εξοπλισμό και συστήματα μετρήσεων, υπολογισμού και επικοινωνιών. Ειδικότερα η εταιρεία αυτή προσφέρει μια ευρεία ομάδα συστημάτων και προϊόντων, που περιλαμβάνουν συστήματα υπολογιστών, προσωπικούς υπολογιστές, εκτυπωτές και άλλα περιφερειακά προϊόντα, αριθμομηχανές και άλλα προϊόντα πληροφορικής, εξοπλισμό και συστήματα ηλεκτρονικού ελέγχου για επιστημονική χρήση, ιατρικά ηλεκτρονικά όργανα, όργανα και εξαρτήματα για χημική ανάλυση. Επίσης, παρέχει υπηρεσίες που σχετίζονται με όλα τα ανωτέρω, όπως συμβουλές, εκπαίδευση, υποστήριξη και συντήρηση, μίσθωση και χρηματοδότηση για την απόκτηση των προϊόντων της.

Η άνω εταιρεία έχει θυγατρική τοιαύτη στην Πολιτεία Καλιφόρνια των ΗΠΑ με την επωνυμία «Hewlett - Packard Company», η οποία διαθέτει υποκατάστημα στην Ελλάδα. Ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε η «Hewlett - Packard» κατά το

έτος 1996 στην Ελλάδα ανήλθε στο εις δραχμές αντίστοιχο των 29.820.266 ECU.

Η εταιρεία «Tower Bridge Acqusition Corporation» δεν διαθέτει περιουσιακά στοιχεία, ούτε δραστηριοποιείται σε κάποια αγορά, αλλά απλώς επιτελεί τον φορέα για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης συναλλαγής.

Τέλος, η εταιρεία «VeriFone» δραστηριοποιείται στην σχεδίαση, ανάπτυξη, κατασκευή, εμπορία και υποστήριξη ομάδος προϊόντων αυτοματοποιήσεως συναλλαγών, που περιλαμβάνει κυρίως τερματικά αναγνωρίσεως πιστωτικών καρτών στα σημεία πωλήσεων, περιφερειακά προϊόντα, λογισμικό, συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υποστηρίξεως και χρηματοδοτικά προγράμματα για τα άνω προϊόντα.

Η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται σε πολλές χώρες και στην Ελλάδα, χωρίς στην τελευταία να έχει θυγατρική εταιρεία ή υποκαταστήματα. Ο εθνικός κύκλος εργασιών της κατά το έτος 1996 ανήλθε στο εις δραχμές ισόποσο των 2.376.575 ECU, το δε μερίδιό της στην εθνική σχετική αγορά, που είναι τα άνω προϊόντα της, ανέρχεται σε ποσοστό 55 - 60%, με βασικούς ανταγωνιστές τις εταιρείες «Schlumberger» και «Hypercom».

Από τα ανωτέρω προκύπτει, ότι η προαναφερόμενη συναλλαγή αποτελεί οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, αφού με την ολοκλήρωσή της η «VeriFone Inc.» θα γίνει μια πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της «Hewlett - Packard», υπόκειται δε υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με την ανωτέρω δεύτερη διάταξη, δεδομένου ότι πληρούται το προαναφερθέν πρώτο κριτήριο του μεριδίου της αγοράς, αφού, όπως προαναφέρθηκε το μερίδιο αυτό της δεύτερης στην εθνική σχετική αγορά των προϊόντων και υπηρεσιών της που αφορά η συγκέντρωση υπερβαίνει το ποσοστό των 25%.

Κατά το άρθρο 4γ παρ. 1 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως.

Από τα προαναφερθέντα στοιχεία, προέκυψαν συναφώς τα εξής:

Όπως προαναφέρθηκε η σχετική αγορά που αφορά η προκειμένη συγκέντρωση είναι η τοιαύτη της παραγωγής και εμπορίας τερματικών μηχανών στα σημεία πωλήσεως αγαθών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται για τις εγκρίσεις πληρωμών μέσω πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών και των σχετικών με αυτά υπηρεσιών.

Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται μόνο η «VeriFone» και όχι η «Hewlett - Packard» και έτσι με την συγκέντρωση δεν επέρχεται οριζόντια επικάλυψη των δραστηριοτήτων των δύο τούτων εταιρειών, δηλαδή δεν οδηγεί σε πρόσθεση μεριδίων. Έτσι και αν ακόμη θεωρηθεί ότι η «VeriFone» κατέχει δεσπόζουσα θέση στην άνω εθνική αγορά η προκειμένη συγκέντρωση δε θα επιφέρει δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως ούτε πρόκειται να περιορίσει σημαντικά σχετικό ανταγωνισμό.

Ο ανταγωνισμός αυτός είναι αρκετά έντονος τόσο εκτός όσο και εντός της Ελλάδος, λόγω και της συμμετοχής των προαναφερθεισών άλλων αλλοδαπών εταιρειών που έχουν επίσης ισχυρή χρηματοδοτική και οικονομική δύναμη. Επίσης, ο δυνητικός ανταγωνισμός στην είσοδο νέων επιχειρήσεων στην εν λόγω αγορά δεν εμποδίζεται από ιδιαίτερα νομικά εμπόδια. Οι εγκρίσεις που απαιτούνται για την κυκλοφορία των συγκεκριμένων τερματικών συσκευών έχουν σχέση με τις τεχνικές προδιαγραφές και μπορούν εύκολα να αποκτηθούν, εφόσον υπάρχει η σχετική τεχνογνωσία και η επένδυση στην υποδομή παροχής των υπηρεσιών, προϋποθέσεις που δεν απουσιάζουν από τους ανταγωνιστές, μεταξύ των οποίων και η γαλλική «Schlumberger Ltd» που πρωτοπορεί στον τομέα των «έξυπνων καρτών».

Με τα δεδομένα αυτά προκύπτει σαφώς ότι η κρινόμενη συγκέντρωση δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα αυτής, ούτε πρόκειται να οδηγήσει στην δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης και συνεπώς δεν συντρέχει νόμιμη περίπτωση για να απαγορευθεί.

Κατά το άρθρο 4β παρ. 4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι 7% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 4στ. Στην υπαιτιότητα δε περιλαμβάνεται και η ελαφρά ακόμη αμέλεια. Στην προκειμένη περίπτωση τα συμβαλλόμενα μέρη καίτοι είχαν υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποιήσεως, όπως προαναφέρθηκε, δεν το έπραξαν εμπροθέσμως.

Συγκεκριμένα, ενώ η σύμβαση υπογράφηκε στις 22.4.1997, η γνωστοποίηση έγινε στις 5.6.1997, δηλαδή με καθυστέρηση 18 εργασίμων ημερών. Η καθυστέρηση αυτή, όπως προέκυψε από τα προαναφερθέντα στοιχεία, οφείλεται σε υπαιτιότητα των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και δη σε αμέλεια τούτων.

Ειδιότερα η «Hewlett Packard» έχει θυγατρική εταιρεία με έδρα στην Πολιτεία Καλιφόρνια των ΗΠΑ και υποκατάστημα στην Ελλάδα και ισχυρή οικονομική οργάνωση και έτσι ήταν ευχερής η γνώση των από τον νόμο οριζομένων προθεσμιών.

Εξάλλου, λόγω της τοιαύτης θέσεως της ήταν ευχερής και η συλλογή στοιχείων ως προς την ακριβή εκτίμηση του μεριδίου της αγοράς της «VeriFone», αφού μάλιστα αυτή κατέχει την κυρίαρχη θέση στην ελληνική αγορά κατά τα τελευταία έτη.

Ενόψει των ανωτέρω και εκτιμώμενης και της βαρύτητας της υπαιτιότητάς της πρέπει να επιβληθεί στην συμμετέχουσα στην συγκέντρωση εταιρεία «Hewlett Packard Company» λόγω υπαίτιας παράβασης της άνω υποχρεώσεώς της πρόστιμο, το οποίο με βάση το σύνολο εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ του Ν. 703/1977, όπως ισχύει και ο οποίος κατά το έτος 1996 ανέρχεται στο αναφερόμενο στην εισήγηση ποσό (9.361.415.122.000 δρχ.), πρέπει να οριστεί στο ποσό των 3.000.000 δραχμών, που αντιστοιχεί σε πολύ μικρό ποσοστό του άνω κύκλου εργασιών τους, για τους λόγους αυτούς:

α) Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσης της προκειμένης συγκέντρωσης και

β) επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «Hewlett Packard Company» πρόστιμο από δραχμές τρία εκατομμύρια (3.000.000).

Η απόφαση εκδόθηκε την 29 Αυγούστου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΣΣΑΔΟΣ